

Priekšvārds

Krājuma lietotājiem

Cienījamās dāmas un godātie kung!

Nododam Jūsu rīcībā «Investīciju rokasgrāmatu», kura tapusi Izdevniecības «Dienas business» sadarbībā ar «SEB Unibanku» un «SEB Unibankas» grupas uzņēmumiem.

Kāpēc izdevām «Investīciju rokasgrāmatu»? Ņemot vērā Latvijas ekonomiski aktīvo lasītāju augošo interesi par praktisku biznesa literatūru, proti, literatūru, kas sniedz noderīgas atziņas, kā pārvaldīt uzņēmumu, tā resursus un sasniegt izvirzītos mērķus, kuri parasti tiek mērīti naudā. Lielākoties mūsu lasītāji izglītojas, lai vairotu savu un savu uzņēmumu drošību un labklājību, tomēr labklājība nav gluži ekvivalenta tās ārējiem atribūtiem, kurus pietiekami brīvi var nopirkt šodienas viegli pieejamo kredītu apstākļos.

Vērojot Rīgas un pat mazpilsētu ielas un lasot par patēriņu palielināšanos dažādās produktu grupās, mēs redzam, ka iedzīvotāju labklājība pēdējos gados ir cēlusies (lai gan daudzi, izlasījuši šo apgalvojumu, skeptiski tam nepiekritīs). Mirkļa patēriņš, īpaši aizņemoties, labklājību ilgtermiņā neveicina, un arvien biežāk mēs dzirdam saprātīgu aicinājumu parūpēties par nākotni – uzkrāt, lai veicinātu finansiālu drošību nākotnē. Tomēr statistika rāda, ka uzkrājumu veidošana nav izplatīta kā privātpersonu, tā uzņēmumu vidū galvenokārt zināšanu un tradīciju trūkuma dēļ.

«Investīciju rokasgrāmatas» iecere ir šo tradīciju veidot. Izdevums paredzēts lasītājiem, kas vēlas palielināt savā rīcībā esošo naudas daudzumu ar ieguldījumiem. Ievērojama daļa no aprakstītajiem investīciju produktiem būs piemērota gan privātpersonām, gan uzņēmumiem.

Investīcijas vienmēr ir izvēle starp risku un paredzamo peļņu. Pieredze rāda, ka nav vienota, visiem piemērota investīciju risinājuma, tāpēc jānovērtē investoram pieņemamais risks un iespējamās ieguldījumu alternatīvas. Balstoties uz izdevumā sniegtajām atziņām un novērtējot savus investīciju mērķus un termiņu, īpašumu, gaidāmos ienākumus, saistības, gaidāmās izmaksas, risku un citus nosacījumus, lasītāji varēs izvēlēties piemērotāko rokasgrāmatā sniegto investīciju alternatīvu kombināciju.

Mēs ceram, ka «Investīciju rokasgrāmata» sniegs interesentiem nepieciešamās zināšanas par investīcijām un izklaidēs daudzus mītus un iemeslus, kas neļauj likt naudai strādāt.

2007-00

1

Ar cieņu,

Izdevniecības «Dienas business»

«Investīciju rokasgrāmatas autori»

Aleksejs Prokofjevs. Ieguvis ekonomikas un biznesa bakalaura grādu Rīgas Ekonomikas augstskolā. Jau divus gadus darbojas korporatīvo finanšu nozarē; *SEB Enskilda* kolektīvam pievienojās 2007.gada sākumā. Ir guvis plašu pieredzi, piedaloties uzņēmumu iegādes un pārdošanas (M&A) un kapitāla piesaistes darījumos, kā arī finanšu konsultāciju projektos.

Aleksandrs Papeņkova. Ieguvis bakalaura grādu uzņēmumu un iestāžu vadīšanā, pašlaik turpina studijas maģistrantūrā starptautisko finanšu sfērā. No 2007.gada sākuma finanšu tirgus darījumu vadītājs ar specializāciju strukturētajos ieguldījumos *SEB Unibankā*. Pirms tam divus gadus strādājis par privāto bankieri korporatīvo klientu apkalpošanas un kontu attālinātas apkalpošanas sistēmu jomā *AS Rietumu Banka*. Ir ieguvis vairākus starptautiskus finanšu tirgus sertifikātus.

Jelizaveta Kučere. Ieguvusi maģistra profesionālo grādu uzņēmējdarbības vadībā un uzņēmumu un organizācijas vadītāja kvalifikāciju. No 2006.gada ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības *SEB Unifondi* projektu vadītāja, pirms tam strādājusi par pārdošanas vadītāju kredītmenedžmenta uzņēmumā. Specializējusies ieguldījumu produktu pārdošanas veicināšanā, apmācību vadīšanā, jaunu ieguldījumu pakalpojumu izstrādē un ieviešanā.

Zane Krastiņa. Ieguvusi bakalaura grādu vadības zinībās. No 2006.gada ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības *SEB Unifondi* speciāliste, pirms tam strādājusi par klientu apkalpošanas speciālisti *SEB Unibankā*. Specializējusies klientu apkalpošanā finanšu sfērā, CRM sistēmas apmācību vadīšanā, aktīvās pārdošanas treneru apmācībās, ieguldījumu produktu pārdošanas veicināšanā un apmācībā.

Dace Brencēna. AS atklātā pensiju fonda *SEB Unipensija* valdes locekle, izpilddirektore un AAS *SEB dzīvības apdrošināšana* valdes locekle. *SEB* finanšu grupā strādā kopš 2003.gada. Pirms tam 10 gadus strādājusi Valsts kasē finanšu resursu un valsts parāda vadības jomā, kā arī piedalījies Pasaules Bankas vadītajā Valsts fondēto pensiju shēmas ieviešanas projektā. 2001.gadā ieguvusi sociālo zinātņu maģistra grādu sabiedrības vadībā un ir specializējusies privātpersonu ilgtermiņa un pensiju uzkrājumu veidošanas, finanšu ieguldījumu un naudas vadības jautājumos.

Santa Porīņa-Palsāne. AAS SEB Dzīvības apdrošināšana Pakalpojumu attīstības un mārketinga nodaļas vadītāja. Ieguvusi bakalaura grādu politikas zinātnē un maģistra grādu biznesa vadībā. Līdz šim galvenokārt darbojusies pārdošanas un mārketinga jomā lielos starptautiskos uzņēmumos.

Evita Skrimble. Ieguvusi profesionālā bakalaura grādu uzņēmējdarbības ekonomikā ar ekonomista kvalifikāciju un šobrīd turpina studijas maģistrantūrā. No 2005.gada strādā par projektu vadītāju investīciju produktiem SEB Unibankā, pirms tam strādājusi par klientu apkalpošanas speciālistu investīciju produktiem. Specializējusies jautājumos par ieguldījumiem, piemērotāko ieguldījumu veidu izvēles principiem un produktu segmentāciju.

Natalja Točelovska. SEB Unibankas Brokerpakalpojumu un jaunu emisiju nodaļas vadītāja. Ieguvusi maģistra grādu ekonomikā ar specializāciju finansēs un kredītā un turpina studijas doktorantūrā. Paralēli praktiskam ikdienas darbam ar finanšu instrumentiem ir vairāku akadēmisko pētījumu autore, akadēmisko konferenču referente, kā arī lektore Latvijas Universitātē.

Kaspars Krūmiņš. Ieguvis profesionālās augstākās izglītības grādu starptautiskajās ekonomiskajās attiecībās. No 2004.gada strādā par finanšu produktu darījumu vadītāju SEB Unibankā. Arī iepriekšējā darba pieredze ir saistīta ar valūtas tirgus darījumiem, strādājot AS Parex banka un AS Hansabanka kopš 1998.gada.

Elmārs Zakulis. Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes Finanšu tirgus analīzes daļas vadītājs. Iepriekšējā darba pieredze Latvijas Bankā saistās ar finanšu stabilitātes un makroekonomikas analīzi. 2003.gadā absolvējis Rīgas Ekonomikas augstskolu. 2005.gadā Latvijas Universitātē ar izcilību ieguvis sociālo zinātņu maģistra grādu ekonomikā matemātiskās ekonomikas mācību novirzienā. Specializējies banku sistēmas finanšu risku, likviditātes un finanšu resursu vadības jautājumos.

Māris Ozoliņš. SIA City24 valdes loceklis.

Lietotie saīsinājumi

AAA – augstākais reitings, kas apliecina debitora visaugstāko uzticamību finansiālo saistību izpildē

AK – Apvienotā Karaliste

ASV – Amerikas Savienotās Valstis

BNP – brīvās naudas plūsmas

CAPM – *Capital Asset Pricing Model* (angl.) – modelis riska vērtspapīru

2007-00

3

novērtēšanai

- DNP – diskontētās naudas plūsmas
- ECB – Eiropas Centrālā banka
- EEZ – Eiropas Ekonomiskā zona
- ES – Eiropas Savienība
- EUR – eiro
- EURIBOR – *Euro Interbank Offered Rate* (angl.) – starpbanku eiro likme
- FKTK – Finanšu un kapitāla tirgus komisija
- ForEx – starptautiskais valūtas tirgus
- FRS – Federālā rezervju sistēma
- FX – starptautiskais valūtas tirgus
- IKP – iekšzemes kopprodukts
- IT – informācijas tehnoloģijas
- JPY – Japānas jena
- LB – Latvijas Banka
- LIBOR – *London Interbank Offered Rate* (angl.) – Londonas starpbanku likme
- LVL – Latvijas lati
- M&A – *Mergers & Acquisitions* (angl.) – uzņēmumu pārdošanas un apvienošanās darījumi
- MBS – *mortgage-backed securities* (angl.) – hipotekārās ķīlu zīmes
- NATO – *North Atlantic Treaty Organisation* (angl.) – Ziemeļatlantijas Līguma organizācija
- NAV – *net asset value* (angl.) – tīrā aktīvu vērtība
- NTV – neto tagadnes vērtība
- OECD – *Organisation for Economic Co-operation and Development* (angl.) – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
- OMX – Ziemeļvalstu un Baltijas valstu fondu birža
- OTC – *over the counter* (angl.) – ārpusbiržas darījumi
- RFB – Rīgas Fondu birža
- RIGIBOR – *Riga Interbank Offered Rate* (angl.) – Latvijas starpbanku kredītu procentu likme

SP – saliktie procenti

Tāl – tiešās ārvalstu investīcijas

USD – ASV dolāri

VID – Valsts ieņēmumu dienests

VP – vienkāršie procenti

VSAA – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

WACC – *Weighted Average Cost of Capital* (angl.) – vidēji svērtā kapitāla izmaksu likme jeb diskonta likme